

Український державний університет залізничного транспорту

СИЛАБУС

дисципліни

Філологічне дослідження жанру фантастики на матеріалі творів англійської літератури

*Затверджено на засіданні кафедри Іноземних мов
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.*

Навчальний рік: 2024-2025

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Освітня програма: Переклад та англійська мова і література (ПАМІЛ)

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Нешко Світлана Ігорівна svetlana.neshko@gmail.com

Інформація про викладача: <https://kart.edu.ua/staff/neshko-si>

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою курсу є опанувати основні навички аналізу художнього (детективного) тексту, засвоїти теоретико-літературні методи і принципи, необхідні для філологічного аналізу; надати студентам практичні знання та навички викладання англійської літератури; розвивати і удосконалювати навички практичного використання отриманих знань з англійської мови та літератури; порівняння явищ іноземної мови,

що вивчається, з рідною мовою; лексичний аналіз тексту, де розглядається морфемна структура слова, метафора, метонімія, синонімія, антонімія, гіпербола, словосполучення і т. ін., використання різноманітних лексикографічних джерел (етимологічних, енциклопедичних, філологічних словників, словників сленгу і т. ін.), висловлення своєї точки зору на те чи інше лінгвістичне явище. Розгляд тексту із обов'язковим екстралінгвістичним аналізом (розгляд епохи створення тексту та вивчення біографії автора).

Основним завданням вивчення навчальної дисципліни «Філологічне дослідження детективного жанру на матеріалі творів англійської літератури» є розвиток знань, вмінь та навичок розгляду художнього тексту; усвідомити існування різних аспектів при вивчені із аналізі тексту, розуміння, що вибір аналізу диктує жанр художнього твору; дослідити залежність тексту від епохи створення, із вивченням біографічних даних автора; стимулювати колективний підхід до дослідження та представлення дисципліни.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Ціннісно-смислову компетентність (формування та розширення світогляду студента в області всеобщого використання іноземної мови в діловому середовищі);

Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англомовних країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);

Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);

Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності);

Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);

Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жажі до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

ОБСЯГ ЗАНЯТЬ

Обсяг:	3 кредити ЄКТС
Кількість модулів:	2
Звітність:	Залік
Практичних занять за семестрами, год.	30
Самостійної роботи за семестрами, год	60

ОПИС КУРСУ

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Філологічний аналіз тексту

Предмет і завдання дисципліни «Філологічне дослідження жанру фантастики на матеріалі творів англійської літератури».

Філологічний аналіз тексту.

Текст як об'єкт лінгвістичного, стилістичного, літературознавчого аналізу.

Поняття про текст і його ознаки.

Текст як форма комунікації та одиниця культури.

Аналіз ознак тексту з точки зору різних аспектів розгляду тексту.
Цілісність і зв'язність тексту.

Основні чинники і категорії текстотворення.

Екстравінгвальні параметри в аналізі текстів

Форма занять:

круглий стіл – неформальне обговорення вибраної тематики

дискусії – вирішення спірних питань з ціллю відробок середніх відстоюти і аргументувати свою точку зору.

Модуль 2

Змістовний модуль 1.

Workshops (семінари-практикуми). Вибір твору. Постановка задачі

Підбір та систематизація інформації для (презентації, фільму, усного повідомлення).

Фактор адресата, особистість автора, соціально-історичний і культурний контекст епохи.

Дослідження предметного, комунікативного, сюжетно-композиційного, образно-культурологічного, емотивного, естетичного значення тексту.

Форма заняття:

круглий стіл – неформальне обговорення вибраної тематики

дискусії – вирішення спірних питань з ціллю відробок середніх відстоїв і аргументувати свою точку зору

мозковий штурм – колективне рішення нестандартних завдань

презентація – публічне представлення конкретної теми або предметів

проект для захисту – захист виконаної роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури : підруч. [для студ. філол. спец. ВНЗ] / за наук. ред. О. Галича. Вид. 4-е, стер. К. : Либідь, 2008. 488 с.

2. Галич О. А. Історія літературознавства : [підручн. для філол. спец.]. Луганськ: Книжковий світ, 2009. 266 с.
3. Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. ред. Данути Уліцької; пер. з пол. С. Яковенка]. К.: Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. 544 с.
4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2008. 246 с.
5. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
6. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія. [Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків]. К.: Смолоскип, 2008. 360 с. (Серія „Пролегомени”).
7. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова. К.: Вища шк., 1997. 492 с.
8. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця: Нова кн., 2001. 126 с.
9. Аліфіренко М. Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків, 1987. 135 с.
10. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 2. К.: ВЦ „Академія”, 2007. 624 с. (Енциклопедія ерудита).
12. Гром'як Р. Т., Ковалів Ю. І. та ін. Літературознавчий словник-довідник. К.: ВЦ „Академія”, 1997. 752 с.
13. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.
14. Зацний Ю. А. Мова і суспільство. Збагачення словникового складу англійської мови. Запоріжжя, 2001. 242 с.
15. Івченко А. О. Українська народна фразеологія: ономастика, ареали, етимологія. Харків, 1999.

Додаткова

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [ред. А. Волков, О. Бойченко та ін.]. Буковин. центр гуманіт. досліджень. Чернівці: Золоті літаври, 2001. 634 с.
2. Літературознавство: словник основних понять / [пер. з нім. А. Цяпа]. Тернопіль: Богдан. Штуттгарт-Ваймар: Й. Б. Метцлер, 2008. 278 с.
3. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 1. К.: ВЦ „Академія”, 2007. 608 с.
4. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: Навчальний посібник. Вінниця, 2003.
5. Нешко С.І., Ель Кассем О. В. Стратегії перекладу художніх текстів українською мовою на прикладі аналізу твору Льюїса Керрола «Аліса в країні чудес». [Записки з романо-германської філології](#). - 2019. - Вип. 2. - С. 222-230.
6. Наливайко Д. С. Україна очима Заходу. 2-ге вид., доп. К.: Грамота, 2008. 782 с.
7. Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика. К.: Вид. дім „Києво-

Могилянська академія”, 2006. 347 с

ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА: студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ результатів навчання визначається Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському держаному університеті залізничного транспорту.

Формування оцінки за 100-бальною шкалою

Максимальна кількість балів	
Вид контролю	Сума балів
Поточний контроль:	до 60
• тестові завдання до теми	до 10
• опрацьовування матеріалу практичного заняття	до 25
• робота з різноманітними джерелами інформації по темі	до 25
Модульний контроль	до 40

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно (незадовільно) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
<u>Достатньо</u> – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E

<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Студент наприкінці курсу має розширити свій світогляд в області використання іноземної мови в діловому середовищі. Навчитися використовувати одержані знання у професійній діяльності та оволодіти розмовними та письмовими навичками.

Прослуховування курсу та виконання всіх завдань, має розвинути у студента вміння до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності. Навчити студента роботі в команді, шляхом реалізації групових проектів, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою.

Кодекс академічної добродетелі Університету доступний за посиланням:
<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>